

deel aanbrengen. Voor het oogenblik bleef zij voor hem zonder gevolg, daar zijne bedoelingen in 't geheel niet met die van Pissarro overeenstemden. Guillaumin had zich toenmaals nog niet geïndividualiseerd.

Z'n eigenlijke ontwikkeling begon, toen hij Delacroix nader kwam. Dat was omstreeks de helft der zestiger jaren. Z'n een jaar jongere jeugdvriend Zola, met wien hij te Aix samen op de schoolbanken had gezeten *), bezat nog schilderijen uit de eerste helft der zestiger jaren, toen Cézanne nog onder den onmiddellijken invloed van Delacroix stond, en waaronder de romantische episode „L'enlèvement”, 1865 gedateerd. Den beginnenden Cézanne ontbrak nog alles, compositie zoowel als een palet. Toch verschenen toen reeds de vage omtrekken van den syntheticus eener nieuwe vorm.

In het „Déjeuner sur l'herbe”,

een ware caricatuur op Manets twee jaar tevoren ontstaan schilderij met denzelfden titel, deed hij enkel uit licht en schaduw onvergelijkelijk-suggestieve contrasten ontstaan. Het palet is nog onzuiver. Evenals Manet heeft

*) Zola maakte van hem den Claude Lantier in „l'Oeuvre”, en Cézanne gaf revanche met een portret des literateurs, dat deze te naturalistisch vond en dat een einde aan de vriendschap maakte. Het was ook Zola, die Cézanne bij Manet had ingeleid.

Cézanne in de zestiger jaren het zwart aangewend. De vroege schilderijen „doen” als zwart- en witkunst. Maar evenals Manet is ook Cézanne het „vuile sop” van Courbet te boven gekomen, doch alleen, om Delacroix opnieuw te naderen. Z'n biographen, ook Duret in z'n „Histoire des Peintres Impressionistes”, doen den invloed van Delacroix op Cézanne als een vluchtige toevalligheid voorkomen en meenen, dat hij veel

meer aan Courbet te danken heeft. De invloed van Courbet is oppervlakkig en geheel uiterlijk, daarentegen is behalve Renoir geen der modernen Delacroix trouwer gebleven. Het is voldoende zijne copien naar den meester der „Medea” te zien, hij haalt uit hem, wat eens deze, toen hij Rubens copieerde uit den grooten Vlaming puurde en wat Rubens vond, toen hij de Italianen copieerde. Allicht heeft hij nog intensiever

BLOEMEN.

dan Renoir het eigenlijke wezen van den grooten romanticus doorvoeld, het geheime zijner visie, het ondeelbare, schijnbaar willekeurige samenvloeien der kleuren, dat Delacroix' schilderijen doet flonken met de sombere pracht van juweelen. Wat Beaudelaire van Delacroix schreef: „Il vous semble qu'une atmosphère magique a marché vers vous et vous enveloppe”, zou men ook van den romanticus der impressionisten kunnen zeggen. Dela-